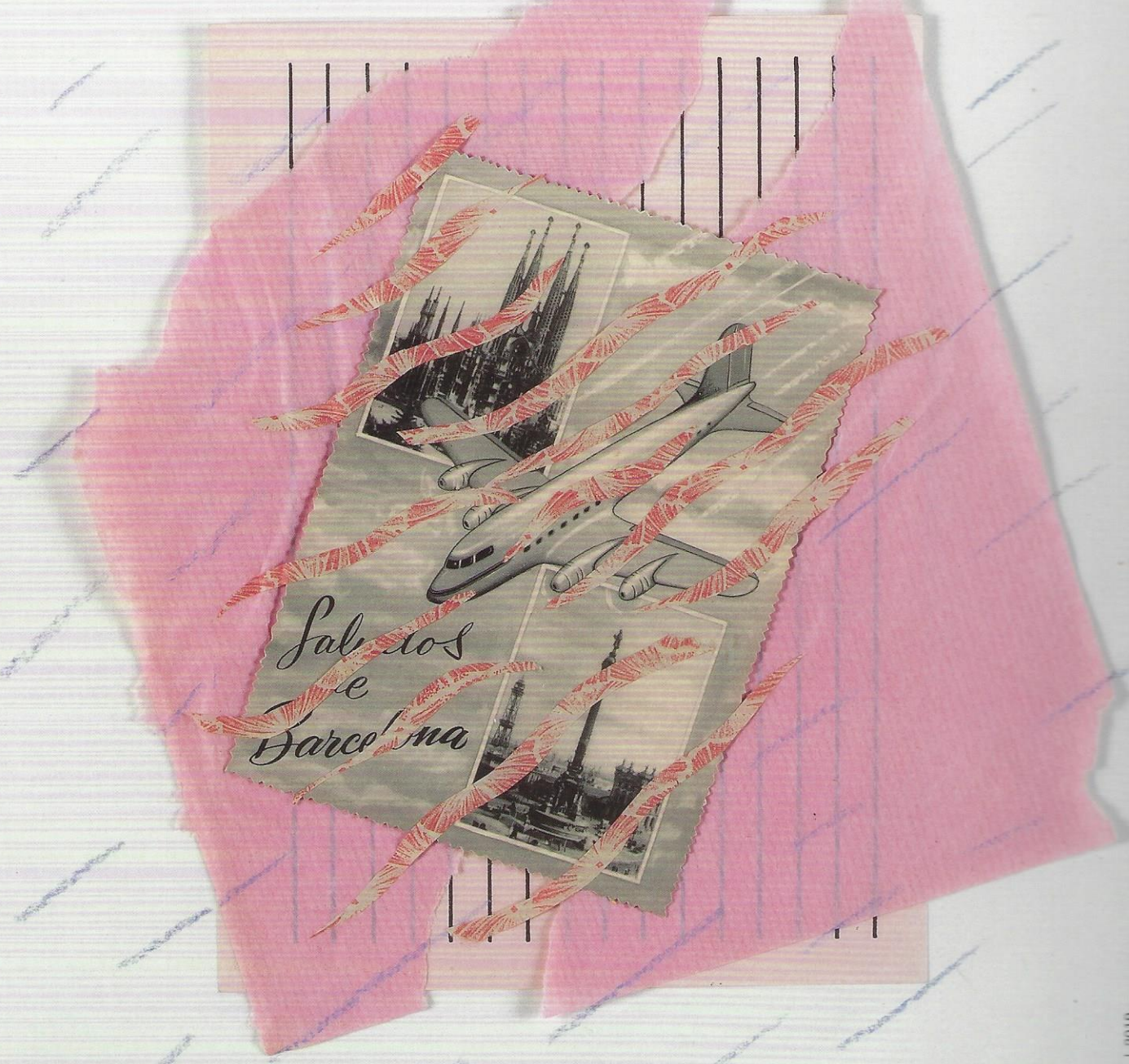

bonart

Maria Girona i Albert Ràfols-Casamada

L'equilibri possible

Entrevista a Jaume Plensa

Guinovart, a la Fundació Vila Casas

Assumpció Mateu i la naturalesa

La Fundació Lluís Coromina, a Barcelona

Isaki Lacuesta, del Pompidou al Bòlit

Temporada de fires: Arco, Art Madrid, Arts Libris i Fama

Berenice Abbott, a la Fundació Mapfre

Salvador Espriu i el món de l'art

Jaume Plensa exposa al Macba (Foto Miquel Coll).

bonart cultural

Riera d'Oix, 12 - 17003 Girona
Telèfon 972 21 84 38 / 677 51 82 96
www.bonart.cat

Editors
Anna Maria Camps Sauri
Ricard Planas Camps

President: Narcís Planas. **Membres:** Eduard Arranz-Bravo, Lluís Bassat, Jordi Bosch, Laura Cendrós, Lluís Coromina, Francesc de Dalmases, Carles Duarte, Carmen Engelhorn, Joan Anton Maragall, Carme Mur, Gabriel Pinós, Ricard Planas, Arnau Puig, Andreu Rodríguez, Ramon Rovira, Josep Santacreu, Joan Vall Clara i Joaquim Vidal

bonart

Directora
Anna Maria Camps Sauri
direccio@bonart.cat

Màrqueting i publicitat
Alexandra Planas Camps
difusio@bonart.cat

Redacció
redaccio@bonart.cat

Administració
administracio@bonart.cat

Disseny
Josep Olivé
disseny@bonart.cat

Col·laboradors
Mercè Alsina, Vicenç Altaió, Arnau Puig, Eduard Arranz-Bravo, Montse Badia, Mariona Bachs, Fidel Balaguer, Xavier Barral, Meri Blanco, Lluís Bosch Martí, Eudald Camps, Anna Carreras, Ramon Casaldé, Gisela Chillida, Luis Antonio de Villena, Fina Duran, Beatriz García Moreno, Jordi Garrido, Joan Gil Gregorio, Núria Gurina, Daniel Giral-Miracle, Natàlia Lloreta, Raquel Medina, Albert Mercadé, Aina Mercader, Joan M. Minguet, Ramon Moreno, Beatriz Niño, M. Isabel Niño, Mònica Pagés, Pilar Parcerisas, Josep Perpinyà, Josep M. Planas, Bernat Puigdollers, Cristina Ribot, Núria F. Rius, Lluïsa Sala, Ricard Silvestre, Roger Subirà, Carles Toribio, David G. Torres, Pep Vallés i Mercè Vila.

Col·laboradors fotografia i audiovisual
Fotografia Claudi Valentí i Pere Duran
Audiovisual Sies.tv, CCT_Audiovisió i Films d'Art

Correcció Fènix
Informàtica David Gironella, Iglésies & Associats i Xevi Fernández [Infetec]

Impressió Impremta Pagès
Distribució Giromail, SGEL, Distribuidora Lleidatana i Distriedua
ISSN 1885 - 4389 • DL GI-1114/1999

Aquesta revista ha rebut un ajut a l'edició del Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

Bonart és membre de l'APPEC i d'ARCE

Avís legal
Els continguts d'aquesta revista estan subjectes a una llicència de Reconeixement-No Comercial-Sense Obra Derivada 3.0 de Creative Commons, si no s'hi indica el contrari. Se'n permet la distribució. La llicència completa a <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/es/legalcode.ca>

Plensa: "Em sap greu que no hi hagi cap peça meva a la col·lecció del Macba"

Jaume Plensa ha esperat 23 anys a exposar al Macba. L'artista, que ha concedit una àmplia entrevista a Bonart, ha comentat a Mercè Alsina: "No tenia cap pressa, ni m'incomoda ni em fa content", tot afegint-hi: "El que de veritat em sap greu és que no hi hagi cap peça meva a la col·lecció del Macba." Jaume Plensa considera que "el concepte d'ètica s'ha perdut".

PORTADA

Obra | Collage

Autor | Maria Girona

El Museu de Montserrat presenta a la Sala Daura, fins al dia 5 de maig del 2019, l'exposició *Maria Girona-Albert Ràfols-Casamada. L'equilibri possible*. La mostra, comissariada per Bernat Puigdollers, col·laborador de Bonart i membre de l'equip del Museu de Montserrat, aprofundeix en el món íntim i personal de Maria Girona i Albert Ràfols-Casamada i s'endinsa en les arrels que uneixen les seves dues trajectòries, divergents i personals, però alhora properes i convergents.

www.museudemontserrat.com

TIPOGRAFIA

Tipografia | Bend 90

Autor | Gerard Coronel

Gerard Coronel és graduat en els ensenyaments artístics superiors de disseny gràfic de l'Escola d'Art i Superior de Disseny d'Olot - Campus Olot de l'Esdap Catalunya, projecte desenvolupat en l'assignatura de tipografia experimental que imparteix la professora Cristina Simon. Bend 90 es basa en la combinació de formes simples per a obtenir una aparença clara, neta i elegant. La seva característica principal és que les seves aspres no presenten variacions de gruix, de manera que tots els caràcters són uniformes i es poden percebre amb el mateix pes visual.

gerardcoroneldisseny.com

EXPOSICIONS

- 042 | Charlotte Salomon. Vida o teatre?
[Monestir de Pedralbes de Barcelona](#)
per *Bernat Puigdollers*
- 043 | “Sabartés per Picasso per Sabartés”
[Museu Picasso de Barcelona](#)
per *Natàlia Chocarro Bosom*
- 044 | Bartolomé Bermejo
[Museu Nacional d'Art de Catalunya](#)
per *Jordi Garrido*
- 046 | Albert Serra/Roi Soleil
[Fundació Antoni Tàpies de Barcelona](#)
per *Fina Duran*
- 047 | Chapeau!
[Fundació Palau de Caldes d'Estrac](#)
per *Lluïsa Sala i Tubert*
- 048 | Arranz-Bravo a Cadaqués
[Fundació Arranz-Bravo de l'Hospitalet](#)
per *Pilar Parcerisas*
- 050 | “Poètiques de l'emoció”
[CaixaForum Barcelona](#)
per *Conxita Oliver*
- 051 | L'equació de la bellesa
[MAMT de Tarragona](#)
per *Eudald Camps*
- 052 | Mela Muter torna a Girona
[Museu d'Art de Girona](#)
per *Cristina Ribot*
- 054 | L'art i la folia del doctor Obiols
[Fundació Joan Brossa de Barcelona](#)
per *Mònica Pagès*
- 055 | Apel les Fenosa i l'èxode d'artistes catalans
[Fundació Apel les Fenosa del Vendrell](#)
per *Arnau Puig*
- 056 | “Painting Today”. Dones vistes per dones
[MEAM de Barcelona](#)
per *Gisela Chillida*
- 058 | Tàpies, una nova lectura
[Galeria Mayoral de Barcelona](#)
per *Raquel Medina*

REPORT

- 068 | [Isaki Lacuesta, del Pompidou al Bòlit de Girona](#)
per *Gisela Chillida*
- 070 | [El Museu del Tabac, un homenatge al poble](#)
per *Meri Blanco*
- 071 | [Arts Libris, Barcelona, Madrid i ara Lisboa](#)
per *Gisela Chillida*
- 075 | [Fama, el punt de trobada dels antiquaris](#)
per *Aina Mercader*
- 076 | [Ivam de València, trenta anys i un parèntesi](#)
per *Ricard Silvestre*
- 078 | [ArcoMadrid, ArtMadrid, JustMad, Drawing i Sam](#)
per *Ramon Casalé*
- 080 | [Martí Albesa: “La frontera Sud, a l'ombra del Nord”](#)
Guanya la dissetena edició de Joves Fotògraf(e)s
- 081 | [Dues noves propostes del Centre d'Art Tecla Sala](#)
per *Jordi Garrido*
- 101 | [Museu de la Vida Rural](#)
El plàstic, protagonista
- 090 | [Del Setè Art per Josep M. Planas](#)
Ciència i creativitat al cinema
- 091 | [Biblioteca per Anna Carreras](#)
“Rafael Masò. Arqueòleg” i “La fam invisible”
- 092 | [Venustas per Roger Subirà](#)
Protegir l'arquitectura del segle XX
- 094 | [Mercat de l'Art per Joan Gil Gregorio](#)
2019: l'art a la recerca de nous rècords
- 095 | [Art i Dret per Beatriz Niño](#)
Comissariat d'exposicions
- 096 | [Art i Música per Ramon Moreno](#)
Michael Jackson al museu

AGENDA

Les exposicions de Catalunya, la Catalunya del Nord, les Illes Balears, el País Valencià, Andorra i Aragó, al diari digital de Bonart, www.bonart.cat

Façana de l'IVAM de València.

IVAM de València: 30 anys i un parèntesi. Minvat de pressupost, tracta de recuperar-se i reapropiar-se dels seus identificadors

Endinsar-se en l'itinerari històric d'un museu d'art contemporani, d'entrada obliga a la superació d'una certa intuïció incòmoda que llisca plantejant allò contradictori –quan no l'irreconciliable– d'un trajecte eternament present.

Aquella és potser la paradoxa i el risc de tota aproximació crítica, celebratòria o no, fixada sobre les tres dècades d'existència de l'Institut Valencià d'Art Modern (IVAM) que es compleixen el 2019. Trenta anys d'existència *inaugural*, ja que en realitat la seua creació té lloc el 1986 quan es defineix, a partir d'aqueix any, a través del pes de la col·lecció d'obres de Juli González, artista català el nom del qual va batejar l'Institut com a centre.

La resta de successius baptismes en la direcció i la gestió del museu, ja que són ac-

cessibles via Viquipèdia, no els reiterarem ací, però sí que cal assenyalar l'interessant d'un món de l'art que encara observa l'IVAM com una seqüència ordenada de directores i com un recopilatori d'anècdotes mediàtiques o episodis sonats; tot això, tal vegada símptoma del gradual apagament situat en els dos lustres (2004-2014) en què es va mesclar el jibarisme cranial, l'amiguisme crematístic i la refulgència fàtua. Amb aquest triumvirat, es van accelerar les mostres expositives i es van adquirir *objectes* per a integrar-se en la seua col·lecció, amb el risc de desnaturalitzar-la i diluir la fundacional fortalesa d'avantguarda històrica. Allò va culminar en l'atròfia de qualsevol hipotàlem, perquè ni les neurones, ni les hormones del sistema artístic valencià, estatal i internacional van poder

comunicar-se entre si amb operativitat. Dit l'anterior, i entès com un funest parèntesi, la veritat és que l'IVAM té al seu favor la tradició del *primer despertar* en el context d'aquella suposada modernitat democràtica espanyola en la qual es va originar una estructura museística molt sòlida, exemplificadora i copiada, assentada en quasi 400 obres de González, i una col·lecció el fons de la qual –dels anys 30 i 40 del segle XX– es refereix al constructivisme, al neoplasticisme i al suprematisme, però també a l'art pop i als grans referents de la fotografia històrica no documental. Aquest plantejament, unit amb un procedir programàtic associat a exposicions sòlides en contingut, forma i de gran importància propositiva, va configurar una primera etapa (1989-2004) lligada tant al quefer investigador que necessàriament definiria la institució, com al seu abast internacional, que potser coincidint amb el canvi de segle va virar més cap a la espectacularització mediàtica, premonitòria de l'esdeveniment gratuït que es va imposar posteriorment, fins i tot arraconant les notables publicacions que s'editaven, per a acabar apostant pel catàleg totxo ben massís.

Avui l'IVAM, minvat de pressupost, tracta de recuperar-se i reapropiar-se dels seus identificadors, de les seues línies fonamentals, les que li són pròpies, després d'un trienni de temptatives i projectes que, en conjunt, no semblen encara construir efectivament un relat característic per al qual, sens dubte, és necessari temps, rigor i estratègies culturals compartides per amplis sectors del sistema artístic, i on allò social no col·lapsa, des de la seua mera funcionalitat reivindicativa, l'àmplia i complexa experiència estètica contemporània. Sense aquestes condicions, serà difícil que el museu es consolide com allò que mai degué permetre's que abandonara.

Ricard Silvestre